

Větší komercializace výsledků

Do budoucna by činnost České akademie zemědělských věd měla ve větší míře vycházet z poptávky, která je dána potřebami resortů. Výsledky výzkumu by se měly více komercializovat. Uvedl to náměstek ministra zemědělství pro řízení sekce pro fondy Evropské unie, vědu, výzkum a vzdělávání Pavel Sekáč na březnovém plenárním zasedání ČAZV v Praze.

Zuzana Fialová

Předseda České akademie zemědělských věd Jan Nedělník úvodem zasedání shrnul činnost akademie a jejích jednotlivých odborů v uplynulém období a věnoval se také vizím a strategiím do budoucna. Poukázal na aktivní spolupráci s akademii ze zahraničí a připomněl, že se letos plánují oslavy 95 let od založení ČAZV. „Máme-li letos slavit 95 let od založení ČAZV, je to velká příležitost pro nás, pro všechny, nejen bilancovat, co akademie přinesla, ale hovořit i o tom, kde ji vidíme v budoucnu,“ míní Sekáč.

Předseda ČAZV poukázal na účast zástupců jednotlivých odborů na mezinárodních akcích, pořádání seminářů a konferencí. Například Odbor ekonomiky, řízení, sociologie a informatiky (OERSI) se podílí na přípravě společné zemědělské politiky EU po roce 2020 i na hodnocení postupu plnění strategie resortu v oblasti zemědělství, potravinářství, vodního a lesního hospodářství do roku 2030. Právní komise odboru uspořádala semináře k novele vodního zákona, právní úpravě potravinového typu a potravinových doplňků a na téma kanonického práva a zemědělství. Také díky působení členů odboru v redakční radě časopisu Agricultural Economics a při lektorování příspěvků si tento časopis v roce 2018 zvýšil hodnotu impakt faktoru. Odbor pedologie pak se zabýval otázkou úrodnosti půdy, aktivní byl i odbor zemědělské techniky, uvedl Nedělník a připomněl rovněž, že ČAZV spolupracuje na hodnocení vědeckých soutěží o ceny ministra zemědělství.

Česká akademie zemědělských věd vydává jedenáct vědeckých časopisů. „Jak nám narůstá příspěvků, tak nám narůstá širší potřeba oponentury,“ podotkl a vyzval členy k oponování článků do vědeckých časopisů.

Robotizace zemědělství

Náměstek Sekáč připomněl, že resort s nástupem ministra zemědělství Miroslava Tomana velmi úzce zahájil spolupráci s univerzitami. Podle něj hlavními tématy

pro zemědělský výzkum je takzvané Zemědělství 4.0, týkající se robotizace zemědělství. „To, co dříve bývalo tématem jen pro průmysl, bude vážným tématem i pro zemědělství,“ míní. Důvodem je hlavně nedostatek pracovníků. „Je to problém, kterému věda může za určitých okolností pomoci,“ sdělil a poukázal rovněž na smart zemědělství. „Nabídkou pro všechny zemědělce je precizní zemědělství,“ shrnul. Obrovské výzvy budou podle něj také v přizpůsobení rostlinné a živočišné produkce měnícímu se klimatu a budoucí zvýšené poptávce po potravinách. „Měli bychom maximálně vyžít možnosti těchto odborů, je to výzva pro výzkumná pracoviště, která se tím zabývají,“ zdůraznil. Podle něj velkou výhodou mimo jiné je, že v Praze sídlí jedna z agentur vesmírného výzkumu.

Sekáč uvedl, že ze Spojených států amerických by do České republiky přenesl způsob tamější spolupráce univerzit s praxí a oblast aplikovaného výzkumu. Tajle podle něj obrovskou šancí pro zemědělství. „Je to příležitost prodávat výzkum,“ prohlásil.

Sekáč se ve svém vystoupení dotkl i školství, zejména středního, kde není v rámci zemědělských odborů dobrá situace. „Budeme možná muset zvolit i změnu terminologií a pojmů některých současných vědních disciplín,“

Předseda České akademie zemědělských věd Jan Nedělník, náměstek ministra životního prostředí Vladimír Dolejšký, náměstek ministra zemědělství Pavel Sekáč a místopředseda ČAZV Vilém Podrázský (zleva)
Foto Zuzana Fialová

míní s tím, že název „zemědělství“ mladé lidi moc nepřitahuje.

Pro zachování podílu zón

Náměstek ministra životního prostředí pro řízení sekce ochrany přírody a krajiny Vladimír Dolejšký připomněl Národní akční plán adaptace na změnu klimatu, který vláda přijala v roce 2015. „V současné době hodnotíme, jak jsou opatření plněna,“ sdělil. Ubezpečil přítomné, že Ministerstvo životního prostředí cítí spoluzodpovědnost nad stavem tuzemské krajiny i lesů v národních parcích. Podle něj se odpovědnost projevuje v tom, že novela zákona týkající se pravidel hospodaření v národních parcích zcela jasně deklaruje, že nejen v Národním parku Šumava se po

přijetí zonace takzvané bezzásahové území nezvýší ze současných 27 procent. „Věřím, že bude přijata takto nastavená zonace,“ řekl. Podle návrhu některých ekologických organizací by se měl podíl bezzásahových zón zvýšit na 53 procent.

Zvyšovat úrodnost a zadržovat vodu

Prezident Agrární komory ČR Zdeněk Jandajsek připomněl, že tuzemští hospodáři jsou na tom z hlediska užítkovosti a úrodnosti výsledků na vysoké úrovni. „Peněží jsme však zahnali české zemědělství do stavu, který tady je,“ míní. „V Evropě jsme se uzavřeli tak, že vidíme jen zájmy několika skupin lidí a nerespektujeme svět, jak se vyvíjí,“ podotkl.

Podle Jandajse je důležité zvyšovat úrodnost půdy, zadržovat vodu v půdě a začít s protierozními opatřeními. „To, že si myslíme, že plochy zatravníme, není nejlepší řešení. Potřebujeme půdu v takovém stavu, aby zadržela vodu,“ prohlásil prezident komory. Poukázal na nutnost řešení přirozeného zadržování vody v půdě. „Nemyslím si, že bychom měli budovat přehrady za miliardy pro zavlažování,“ konstatoval.

Podle něj by mělo dojít k vyvážení rostlinné a živočišné výroby, aby bylo dostatek organické hmoty v půdě. „Základem hospodaření by přitom mělo být precizní zemědělství s využitím navigačních a GPS systémů, které by mohly obrovským způsobem pomoci,“ řekl.

Podle něj jsou v ČR teplotní i vláhové podmínky takové, že je tu šance vyrábět. „Měli bychom produkovat více potravin. Když se srovnáme s Německem, v roce 1990 jsme byli na stejné úrovni, nyní jsme zhruba na jedné třetině až pětině produkce,“ konstatoval.

Podle něj pro zlepšení situace je důležité nastavení spravedlivé zemědělské politiky a jednotného trhu, který tady neexistuje. Jandajsek poznamenal, že se podnikají kroky k tomu, aby chom měli kvalitní potraviny. Organizuje se systém Q CZ pro mléko, drůbeží a vepřové maso. Důležité podle něj je, aby Česká republika přijala taková pravidla, aby chom vyráběli tam, kde se spotřebovává.

Ústřední ředitel Státní veterinární správy ČR (SVS) Zbyněk Semerád poznamenal, že veterinární oblast je řešena legislativou Evropské unie. Podle Semeráda veterináři velké úsilí vynakládají na to, aby se do ČR z ostatních členských zemí unie dostávaly zdravotně nezávadné a kvalitní potraviny.

Semerád poznamenal, že Česká republika zatím nepřispěla k velkým veterinárním kauzám. Z hlediska nákazového patříme mezi nejlepší země světa. „Naším cílem je, aby chom si udrželi vysokou laťku,“ podotkl. Podle něj Česká republika je v podstatě první zemí na světě, které se povedlo zabránit rozšíření afrického moru prasat. „Ostatní země s tím bojovali dvacet až třicet let, někde se to nepodařilo dodnes,“ míní.

Snahou je rozšíření základny

Nedělník připomněl, že od 30. července minulého roku došlo ke změně zakládací listiny, statutu a jednacího řádu ČAZV. S nově přijatým dokumentem došlo k určitým změnám. Statutárním orgánem České akademie zemědělských věd je ředitel, kterého jmenuje a odvolává zřizovatel. Ředitelkou ČAZV se stala Hana Urbancová. Praktickými dopady bylo zrušení Rady ČAZV, kontrolního výboru a členských příspěvků od roku 2019.

Předsednictvo je odborným vědeckým poradním orgánem složeným z předsedů odborů a zástupců věcně příslušného útvaru Ministerstva zemědělství. Předseda je garantem odborných výstupů České akademie zemědělských věd a odpovídá za činnost předsednictva a odborů. K 31. prosinci 2018 vyškála ČAZV 655 členů. Z toho bylo 103 čestných členů, přičemž nejpočetnějším odborem je odbor rostlinné výroby, na druhém místě odbor živočišné výroby a na třetím odbor zemědělské techniky.

V rámci plenárního zasedání byla předána ocenění členům ČAZV, významným osobnostem zemědělské vědy, výzkumu a vzdělávání. Celkem byl udělen jeden děkovný dopis předsednictva ČAZV, šest čestných uznání, pět bronzových, šest stříbrných a šest zlatých medailí a jedno čestné členství. To bylo uděleno profesorovi Janu Goliášovi, který je uznávaným odborníkem na posklizňové technologie a skladování zemědělské produkce. Zaměřil se hlavně na instrumentální metody hodnocení látkové přeměny během těchto procesů, jejichž znalost vede k optimalizaci posklizňových technologií včetně skladování.

Plenární zasedání členů ČAZV bylo zakončeno odborným příspěvkem na téma Kůrovcová kalamita v lesích Česka, který přednesl Petr Zahradník. Podle něj se za rok 2018 předpokládá, že objem kůrovcového dříví bude na úrovni 20 milionů metrů krychlových. Letos se očekává v této oblasti ještě horší situace.

Součástí zasedání bylo i oceňování významných osobností zemědělské vědy, výzkumu a vzdělávání. Předávání cen se zhostil předseda ČAZV Jan Nedělník a ředitelka odboru vědy, výzkumu a vzdělávání Ministerstva zemědělství Pavlína Adam. Na snímku přebírá bronzovou medaili Jaroslav Rožnovský (vpravo)
Foto Zuzana Fialová

Oceňují i manažery v zemědělství

(fia) – Nominace do 26. ročníku soutěže Manažer roku, jejímž vyhláшатelem je Česká manažerská asociace (ČMA), jsou v plném proudu. V soutěžní kategorii zemědělství s ČMA úzce spolupracuje Zemědělský svaz ČR, jehož členové zaměstnávají 42 procent všech pracovníků v zemědělství. Obor přitom zaznamenává obrovský technologický skok, nároky na manažery enormně rostou. Předseda Zemědělského svazu ČR Martin Pýcha poukázal na skutečnost, že zemědělství v České republice zaznamenává v posledních letech obrovský technologický rozvoj. Počítače, roboty, senzory, data z meteo-stanic, ma-

pování a GPS se podle předsedy svazu stávají běžnými technologiemi, což přináší zvýšené nároky na manažerské řízení.

„Osobně se v českém zemědělství setkávám s mnoha velice dobrými manažery – předsedy, řediteli i majiteli zemědělských farem a podniků, kteří hledají stále nové cesty, jak svá družstva, podniky či farmy rozvíjet,“ uvedl Pýcha s tím, že tyto osobnosti je třeba vyzdvihovat a oceňovat. „Proto je Zemědělský svaz ČR dlouhodobým partnerem soutěže Manažer roku. Sami navíc oceňujeme úspěšné podniky v rámci naší soutěže TOP Zemědělského svazu,“ doplnil.

Například v kategorii Zemědělská výroba soutěže Manažer roku uspěl Jaroslav Mikoláš, jednatel a ředitel společnosti Lupofyt, s. r. o. Podle něj účast v tomto klání představuje možnost poznávání nových progresivních manažerů a porovnávání se s nimi, ale i získávání nových inspirací. Podle předsedy představenstva a jednatele Zemědělského družstva se sídlem ve Sloupnici Jaroslava Vaňouse je zapojení do soutěže výzvou porovnat se s nejlepšími manažery této země a motivace pro další práci.

Letošní 26. ročník soutěže Manažer roku nabízí vedle tradič-

ních oborových kategorií pět nových, které reagují na technologické a společenské změny a nové trendy v managementu. Patří mezi ně Smart manažer, Vizionář, Krizový manažer, Zahraniční manažer či Mladý manažerský talent do 35 let. Právě jeho cílem je vyzvednout a zviditelnit mladé podnikatele a manažery. „Velmi fandíme mladým podnikavým lidem, kteří chtějí měnit svět. Věříme, že i díky oceňování získají nejen sebevědomí a uznání, ale také cenné kontakty,“ popsal výkonný ředitel ČMA Ivo Gajdoš.

Zájemce o účast v soutěži Manažer roku se může přihlásit

sám, nebo být nominován třetí stranou. Hlavním hodnotícím prvkem je prostý příběh. Co hrdina tohoto ročníku zažil, jakým překážkám čelil, jak se s nimi popasoval a jaké jsou jeho vize. Partnerem v kategorii pro mladé je Česká asociace startupů kvalifikovaných k investici. „Právě mladé podnikající osobnosti musíme upřímně oslavovat a snažit se jim připravit čisté podnikatelské prostředí, díky kterému se budou moci zaměřit na svůj byznys,“ vysvětlil David Zábřez, předseda asociace startupů.

Také letošní 26. ročník soutěže Manažer roku umožní porov-

nání s nejlepšími a setkávání. „Po vyhlášení vítězů 25. dubna 2019 ČMA chce organizovat regionální setkání účastníků. Sejdou se při nich vítězové a finalisté i z jiných kategorií. Jedinečnost soutěže podle organizátorů spočívá v tom, že vyzdvihuje manažery napříč odvětvími, profesemi a regiony. Je současně prezentací moderních, úspěšných metod řízení a nových trendů,“ sdělil mluvčí České manažerské asociace Milan Mostýn s tím, že do finále se za čtvrtstolletí dostalo téměř 1500 osobností, nejvyšším titulem Manažer/Manažerka roku bylo oceněno 59 z nich.